

KU 16/16

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 14 stycznia 2016 r.

DP.02200.143.2015.MM
(DSR-II.07.1.1.2016.AB)

Pan
Stanisław Gogacz
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Odpowiadając na pismo z dnia 28 grudnia 2015 r., znak: BPS/KU-034/46/1/15, dotyczące stanowiącego inicjatywę ustawodawczą senatu projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (druk senacki nr 46), przedstawiam następującą opinię do tego projektu ustawy:

Przedłożony projekt ustawy ma na celu realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2014 r., sygn. akt SK 7/11. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 17 ust. 5 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w brzmieniu obowiązującym do dnia 13 października 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.), w zakresie, w jakim uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego rodzicowi (opiekunowi faktycznemu), który rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki, o której mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy, nad niepełnosprawnym dzieckiem, w sytuacji gdy drugi z rodziców (opiekunów faktycznych) ma ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na inne dziecko w rodzinie, **jest niezgodny** z art. 71 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji. Wyrok ten dotyczy przepisu, który już nie obowiązuje, jednak jego treść jest w zasadzie powtórzona w aktualnie obowiązującym brzmieniu art. 17 ust. 5 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Analogiczna do uznanej za niekonstytucyjną regulacja zawarta jest obecnie także w art. 16a ust. 8 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, dotyczącym przyznawania innego świadczenia dla opiekuna osoby niepełnosprawnej, tj. specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W celu realizacji omawianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego projektodawca proponuje uchylenie w ustawie o świadczeniach rodzinnych regulacji uniemożliwiającej przyznanie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego osobie, która rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, w sytuacji gdy członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567, z późn. zm.). Ponadto w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567, z późn. zm.) proponuje się wprowadzenie regulacji wprost określającej, że osoba, która jest uprawniona do zasiłku dla opiekuna, nie traci tego uprawnienia, pomimo że członkowi rodziny tej osoby zostanie ustalone – w związku z opieką nad innym członkiem rodziny – prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

Wyżej wskazaną propozycję nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów należy ocenić pozytywnie – realizuje ona bowiem wprost wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Niemniej wydaje się, że propozycja zmian w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów jest niezupełna. Zmiany należy rozszerzyć o wskazanie, że osoba która jest uprawniona do zasiłku dla opiekuna, nie traci tego uprawnienia, pomimo że członkowi rodziny tej osoby zostanie ustalone – w związku z opieką nad innym członkiem rodziny – prawo do zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego. Zarówno zasiłek dla opiekuna, jak i specjalny zasiłek opiekuńczy, są świadczeniami, które mają analogiczny cel jak świadczenie pielęgnacyjne, tj. rekompensatę za rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej aby sprawować opiekę nad osobą niepełnosprawną. Brak jest tym samym uzasadnienia, aby osoba, która jest uprawniona do zasiłku dla opiekuna, traciła to uprawnienie jeżeli członkowi rodziny tej osoby zostanie ustalone – w związku z opieką nad innym członkiem rodziny – prawo do zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Odnosząc się do kwestii skutków finansowych projektowanej regulacji, uprzejmie informuję, że w związku z brakiem danych statystycznych umożliwiających dokonanie obliczenia skutków finansowych proponowanych zmian nie ma możliwości przedstawienia Oceny Skutków Regulacji w zakresie skutków finansowych. Niemniej jednak, w ocenie

Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, proponowane zmiany spowodują niewielkie skutki dla sektora finansów publicznych w tym budżetu państwa. Przy założeniu, że zmiany spowodują wzrost wydatków budżetu państwa na dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów o 1%, ogólny wzrost wydatków wynosić będzie 29 mln zł rocznie wraz z kosztami obsługi.

Z
powierzenie
MINISTER
Bartosz Marczak
PODSEKREIARZ STANU